

INFORMAČNÉ LISTY PREDMETOV

Názov vysokej školy, názov fakulty: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach,**
Lekárska fakulta

Informačný list predmetu		
Forma štúdia predmetu: denná/externá		
Kód: 7.1.3	Typ predmetu: Povinný	Názov: Molekulové základy patogenézy vybraných ochorení
Študijný odbor: Normálna a patologická fyziológia		Študijný program: Normálna a patologická fyziológia
Garantuje: Doc. MUDr. Oliver Rácz, CSc., mim. prof. *		Zabezpečuje: Doc. MUDr. Oliver Rácz, CSc., mim. prof. * Doc. MUDr. Roman Beňačka, CSc. Doc. MUDr. Viliam Donič, CSc., Doc. MVDr. František Ništiar, CSc.* Doc. MUDr. Milan Kuchta, CSc.
Obdobie štúdia predmetu:	Forma výučby: prednášky, semináre a individuálne konzultácie Odporúčaná rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 30	Počet kreditov: 10
Podmieňujúce predmety: Patologická fyziológia, vnútorné lekárstvo.		
Predpokladané znalosti, zručnosti a schopnosti: Na úrovni 2. stupňa štúdia študijného programu medicínskych (vrátane ošetrovateľstva), veterinárnych vied. Pre doktorandov, ktorí skončili prírodovedeckú fakultu, bude pripravený vyrovnávací program.		
Spôsob hodnotenia a ukončenia štúdia predmetu: skúška Priebežné hodnotenie: riešenie zadaných úloh Záverečné hodnotenie: skúška		
Cieľ predmetu: Osvojenie si poznatkov z oblasti molekulovej medicíny, ktoré sú potrebné pre hlbšie pochopenie patogenézy chorôb, úlohy genotypu vo fenotypových prejavoch ochorení ako aj možnosti ich diagnostiky a ovplyvnenia súčasnými technológiami.		
Stručná osnova predmetu: <ul style="list-style-type: none"> • Význam genomiky v patogenéze bežných ochorení – základné pojmy • Základné princípy integrovanej funkcie regulačných okruhových – nervového, endokrinného a imunitného systému. • Molekulové základy patogenézy krvných chorôb a koagulačného systému • Molekulové základy patogenézy hypertenzie • Molekulové základy patogenézy porúch imunity • Molekulové základy najdôležitejších ochorení nervového a systému a svalov • Endokrinopatie • Poruchy transportu látok cez membrány a kanalopatie • Karcinogenéza		
Literatúra: Ďuriš I., Hulín I., Bernadič M (Eds) Princípy internej medicíny I – III, SAP Bratislava, 2001 Connor M, Ferguson-Smith M.: Medical genetics, Blackwell London, 2000 Sršeň Š, Sršeňová K.: Základy klinickej genetiky a jej molekulárna podstata. Osveta Martin, 2000 Lazúrová I.: Hormóny kardiovaskulárneho systému. Vienaľa Košice, 2002		
Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský		Dátum poslednej úpravy listu: 25.6. 2004

Názov vysokej školy, názov fakulty: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**
Lekárska fakulta

Informačný list predmetu		
Forma štúdia predmetu: denná / externá		
Kód: 7.1.3	Typ predmetu: PV	Názov: Úvod do metodiky výskumu v normálnej a patologickej fyziológii
Študijný odbor: Normálna a patologickej fyziológia		Študijný program: Normálna a patologickej fyziológia
Garantuje: Doc. MVDr. František Ništiar, CSc.*		Zabezpečuje: doc. MVDr. František Ništiar, CSc.* doc. MUDr. Roman Beňačka, CSc.
Obdobie štúdia predmetu: 1. r. zimný sem.	Forma výučby: prednášky, semináre a individuálne konzultácie Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 30	Počet kreditných bodov: 10
Podmieňujúce predmety: Lekárska fyziológia Všeobecná a špeciálna patologickej fyziológia		
Predpokladané znalosti, zručnosti a schopnosti: Na úrovni ukončenia 2.stupňa štúdia medicínskych (vrátane ošetrovateľstva), veterinárnych alebo prírodných vied		
Spôsob hodnotenia a ukončenia štúdia predmetu: skúška Priebežné hodnotenie: riešenie zadaných úloh Záverečné hodnotenie: skúška, písomná práca ku skúške (kapitola materiál a metodiky)		
Cieľ predmetu: Zvládnuť základné poznatky z metodológie vedeckej práce. Metódy spracovania literárneho prehľadu, naplánovania a usporiadanie experimentálneho riešenia, štatistické spracovanie výsledkov a ich interpretácia.		
Stručná osnova predmetu: <ul style="list-style-type: none"> • Metodológia vedy: pozorovanie, porovnávanie, pokus, analógia, modelovanie, etické princípy • Experimentálny výskum a jeho formy, pokusy in vitro a in vivo, práca s experimentálnymi zvieratami • Klinický výskum a jeho formy, Populačný výskum a jeho formy • Základné metódy vedenia experimentálnej dokumentácie, štatistického spracovania výsledkov a ich interpretácie		
Literatúra: Metodológia vedeckej práce (z vlastnej dielne), monografie domáce aj zahraničné Monografie ohľadom bioštatistiky a etiky pokusov		
Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský		Dátum poslednej úpravy listu: 23.6.2004

Názov vysokej školy, názov fakulty: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**
Lekárska fakulta

Informačný list predmetu		
Forma štúdia predmetu: denná/externá		
Kód: 7.1.3	Typ predmetu: PV	Názov: Fyziológia a patofyziológia bunky
Študijný odbor: Normálna a patologická fyziológia		Študijný program: Normálna a patologická fyziológia
Garantuje: Doc. MUDr. Roman Beňačka, CSc.		Zabezpečuje: doc. MUDr. Oliver Rácz, CSc., mim. prof. * doc. MUDr. Roman Beňačka, CSc. doc. MVDr. František Ništiar, CSc.*
Obdobie štúdia predmetu: 1.r.-letný semester	Forma výučby: prednášky, semináre a individuálne konzultácie Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): 2 Týždenný: 2	Počet kreditných bodov: 10 Za obdobie štúdia: 30
Podmieňujúce predmety: Lekárska fyziológia Základy molekulovej medicíny, Všeobecná a špeciálna patofyziológia		
Predpokladané znalosti, zručnosti a schopnosti: Na úrovni 2. stupňa štúdia študijného programu Všeobecné lekárstvo		
Spôsob hodnotenia a ukončenia štúdia predmetu: skúška Priebežné hodnotenie: riešenie zadaných úloh Záverečné hodnotenie: skúška		
Cieľ predmetu: Osvojenie si bazálnych poznatkov z oblasti celulárnej fyziológie, patofyziológie a molekulárnej medicíny, ako základu pre hlbšie pochopenie vzniku a vývoja chorobných zmien v organizme a možnosti ich ovplyvnenia súčasnými i novodobými technológiami.		
Stručná osnova predmetu: <ul style="list-style-type: none"> • Základy membránových elektrogénnych a transportných procesov (iónové kanály, transportéry) • Humorálna medzibunková signalizácia - intracelulárne signálne kaskády, okamžité a génové efekty • Mechanizmy kontaktnej signalizácie - adhezívne molekuly, extracelulárna hmota (význam v patogenéze zápalu, nádorových metastáz, diferenciacie a reparácie tkanív) • Poruchy vnútrobunkových organel (mitochondrie, peroxizómy, cytoskelet, a pod.) • Princípy a mechanizmy regulácie bunkového cyklu – kontrola poškodenia a zánik buniek (nekróza, apoptóza), zakladanie tkanív, diferenciacia a dediferenciacia buniek - tumorigenéza a karcinogenéza. • Celulárne mechanizmy metabolických porúch (špeciálne aspekty mikroelementov, a pod.) 		
Literatúra: Rácz, O., Ništiar, F., Beňačka, R. (Ed.): Základy molekulovej medicíny (vol. I.-III.), LF, Košice, 2004 Elleder, M. (Ed): Vybrané kapitoly z patológie buňky (vol I., II.), Karolinum, Praha, 1997, s. Sirica, A.E.: Cellular and molecular pathogenesis, Lippincott- Raven, Philadelphia, 1996, s. 557. Zahraničné a domáce monografie a prehľadné články Internetové zdroje, databázy a virtuálne webové učebnice		
Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský		Dátum poslednej úpravy listu: 24. 6. 2004

Názov vysokej školy, názov fakulty: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**
Lekárska fakulta

Informačný list predmetu		
Forma štúdia predmetu: denná/externá		
Kód: 7.1.3	Typ predmetu: Povinne voliteľný	Názov: Fyziológia a patofyziológia kardiorespiračného systému
Študijný odbor: Normálna a patologická fyziológia		Študijný program: Normálna a patologická fyziológia
Garantuje: Doc. MUDr. Viliam Donič, CSc.		Zabezpečuje: Doc. MUDr. Viliam Donič, CSc. Prof. MUDr. Zoltán Tomori, DrSc. Doc. MUDr. Roman Beňačka, CSc. Doc. MUDr. Imola Bračoková, CSc. Doc. MUDr. Štefan Kujaník, CSc., mim. prof.
Obdobie štúdia predmetu: 1.r – letný semester	Forma výučby: prednášky, semináre, individuálne konzultácie, praktická a experimentálna práca Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 30	Počet kreditných bodov: 10
Podmieňujúce predmety: Lekárska fyziológia Všeobecná a špeciálna patologická fyziológia		
Predpokladané znalosti, zručnosti a schopnosti: Na úrovni ukončenia 2.stupňa štúdia medicínskych (vrátane ošetrovateľstva), veterinárnych alebo prírodných vied		
Spôsob hodnotenia a ukončenia štúdia predmetu: skúška Priebežné hodnotenie: riešenie zadaných dielčích úloh Záverečné hodnotenie: vypracovanie a obhájenie dizertačnej práce na získanie vedeckej hodnosti PhD.		
Cieľ predmetu: Osvojenie si detailných poznatkov z oblasti kardiorespiračnej regulácie, patologických respiračných stavov a ich implementácia do predklinickej a klinickej medicíny.		
Stručná osnova predmetu: <ul style="list-style-type: none"> • Srdce ako pumpa, hemodynamika; Regulačné mechanizmy činnosti srdca • Funkcia ciev a regulácia krvného tlaku za normálnych a patologických podmienok • Ventilácia, perfúzia pľúc a výmena dýchacích plynov • Regulácia dýchania, nervová, chemická a ich poruchy • Prehľad experimentálnych metód používaných pri výskume kardiorespiračného systému • Kardiorespiračné vzťahy počas bdenia a spánku; Kardiorespiračné efekty reflexov z dýchacích ciest • Fyzikálne, farmakologické možnosti ovplyvnenia funkcie kardiorespiračného systému • Účinky hypoxie a hyperkapnie na organizmus 		
Literatúra: Kamil Javorka a spol.: Lekárska fyziológia, Osveta Martin, 2001 Hulín et al.: Patofyziológia, Slovak Academic Press Bratislava, 2003		
Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský		Dátum poslednej úpravy listu: 25. 6. 2004

Názov vysokej školy, názov fakulty: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**
Lekárska fakulta

Informačný list predmetu		
Forma štúdia predmetu: denná / externá		
Kód: 7.1.3	Typ predmetu: PV	Názov: Patogenéza metabolických syndrémov a chorôb
Študijný odbor: Normálna a patologická fyziológia		Študijný program: Normálna a patologická fyziológia
Garantuje: doc. MUDr. Oliver Rácz, CSc., mim. prof.*		Zabezpečuje: doc. MUDr. Oliver Rácz, CSc., mim. prof.* doc. MUDr. Milan Kuchta, CSc. doc. Ing. Juraj Guzy, CSc., mim. prof.
Obdobie štúdia predmetu: 2. r-zimný semester	Forma výučby: prednášky, semináre a individuálne konzultácie Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 30	Počet kreditných bodov: 10
Podmieňujúce predmety: Genetika, biochémia, fyziológia		
Predpokladané znalosti, zručnosti a schopnosti: Na úrovni 2. stupňa štúdia študijného programu medicínskych (vrátane ošetrovateľstva), veterinárnych alebo prírodných vied.		
Spôsob hodnotenia a ukončenia štúdia predmetu: skúška Priebežné hodnotenie: riešenie zadaných úloh Záverečné hodnotenie: skúška		
Cieľ predmetu: Osvojenie si najdôležitejších poznatkov z metabolizmu. Prehľad najčastejších metabolických porúch. Integrácia vedomostí z biochémie a fyziológie bunky a orgánov, regulačných a adaptačných mechanizmov. Detailný rozbor tých porúch metabolizmu, ktoré sú v pozadí najčastejších ochorení – diabetes mellitus a ischemickej choroby srdca.		
Stručná osnova predmetu: <ul style="list-style-type: none"> • Vrodené, dedičné a získané metabolické poruchy – základné pojmy • Energetický metabolizmus a jeho poruchy • Syndróm inzulínovej rezistencie, patogenéza obezity a diabetes mellitus 2. typu • Iné poruchy metabolizmu sacharidov • Porušená funkcia lipoproteínov a patogenéza aterosklerózy • Iné poruchy metabolizmu lipidov • Poruchy metabolizmu aminokyselín • Poruchy metabolizmu purínov, pyrimidínov a močovínového cyklu • Poruchy metabolizmu bilirubínu 		
Literatúra: Suržin J, Ledvina M. Lekárska biochémia I, II. Vyd. M. Vaška Prešov 2002 a 2003 Musil J.: Molekulové základy klinickej biochemie. Grada Praha 1994 Masopust J.: Vybrané kapitoly z patobiochemie orgánu. Karolinum Praha 1997 Marshall WJ.: Clinical Chemistry, Mosby New York, 2000 Koay ESC., Walmsley N: A primer of chemical pathology, World Scientific 1997 Iné zahraničné a domáce monografie, prehľadné články, internetové zdroje a webové učebnice		
Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský		Dátum poslednej úpravy listu: 25.6.2004

Názov vysokej školy, názov fakulty: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**
Lekárska fakulta

Informačný list predmetu		
Forma štúdia predmetu: denná / externá		
Kód: 7.1.3	Typ predmetu: povinne voliteľný	Názov: Vybrané kapitoly z klinickej fyziológie
Študijný odbor: Normálna a patologická fyziológia		Študijný program: Normálna a patologická fyziológia
Garantuje: doc. MUDr. V. Donič, CSc.		Zabezpečuje: doc. MUDr. V. Donič, CSc.
Obdobie štúdia predmetu: 2.r. – zimný semester	Forma výučby: prednášky, semináre a individuálne konzultácie Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 30	Počet kreditov: 10
Podmieňujúce predmety:		
Predpokladané znalosti, zručnosti a schopnosti: Na úrovni 2. stupňa štúdia študijného programu medicínskych (vrátane ošetrovateľstva), veterinárnych alebo prírodných vied.		
Spôsob hodnotenia a ukončenia štúdia predmetu: skúška Priebežné hodnotenie: riešenie zadaných úloh, príprava prezentácie resp. publikácie Záverečné hodnotenie: skúška		
Cieľ predmetu: Získať podrobné poznatky o adaptačných, regulačných a integračných mechanizmoch organizmu od celulárnej po systémovú úroveň. Nadobudnúť vedomosti, ktoré sú dôležité pre pochopenie patogenetických mechanizmov, ich diagnostiku, prevenciu a terapeutické ovplyvnenie.		
Stručná osnova predmetu: <ul style="list-style-type: none"> • Elektrická aktivita srdca za normálnych a patologických stavov • Rôzne druhy arytmií, patogenéza, možnosti diagnostiky a liečby • Čerpacia funkcia srdca v experimente a klinike, prejavy jej porúch • Zlyhanie srdca, príčiny, následky, možnosti ovplyvnenia • Hypertenzia, patogenetické mechanizmy, diagnostika, možnosti ovplyvnenia • Respiračná insuficiencia, príčiny, prejavy, následky. • Možnosti ovplyvnenia asfyxie a respiračnej insuficiencie (oxygenoterapia, umelá ventilácia a pod.) • Biorytmy a ich cirkadiánna závislosť • Neurohumorálne a endokrinno-metabolické poruchy, vrátane metabolického syndrómu X a Z • Akútne kardiopulmonálne zlyhanie, prejavy a následky, kardiopulmonálno-cerebrálna resuscitácia 		
Literatúra: Kamil Javorka a spol.: Lekárska fyziológia, Osveta Martin, 2001 Hulín et al.: Patofyziológia, Slovak Academic Press Bratislava, 2003 Priebežne sledovanie príslušnej časopiseckej a monografickej literatúry		
Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský		Dátum poslednej úpravy listu: 24.6.2004

Názov vysokej školy, názov fakulty: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**
Lekárska fakulta

Informačný list predmetu		
Forma štúdia predmetu: denná / externá		
Kód: 7.1.3	Typ predmetu: PV	Názov: Fyziológia a patofyziológia výživy
Študijný odbor: Normálna a patologická fyziológia		Študijný program: Normálna a patologická fyziológia
Garantuje: Doc. MVDr. František Ništiar, CSc.*		Zabezpečuje: doc. MVDr. František Ništiar, CSc.* doc. MUDr. Oliver Rácz, CSc., mim. prof. *
Obdobie štúdia predmetu: 2.r. – letný semester	Forma výučby: prednášky a individuálne konzultácie Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 30	Počet kreditov: 10
Podmieňujúce predmety: Lekárska fyziológia Všeobecná a špeciálna patologická fyziológia		
Predpokladané znalosti, zručnosti a schopnosti: Na úrovni ukončenia 2.stupňa štúdia medicínskych (vrátane ošetrovateľstva), veterinárnych alebo prírodných vied		
Spôsob hodnotenia a ukončenia štúdia predmetu: skúška Priebežné hodnotenie: riešenie zadaných úloh Záverečné hodnotenie: skúška,		
Cieľ predmetu: Zvládnuť základné poznatky fyziológie a patofyziológie výživy. Kvantitatívna a kvalitatívna výživa, dietetika, výživa ako súčasť prevencie a terapie vybraných ochorení. Parenterálna výživa. Nutričná hodnota živín, metódy stanovenia biologickej a nutritívnej hodnoty živín. Mikronutrienty a ich význam z hľadiska zdravia a choroby.		
Stručná osnova predmetu: <ul style="list-style-type: none"> • Základy výživy (kvantita, kvalita, biologická hodnota, zdravotná bezchybnosť, energetická bilancia a bazálny metabolizmus v zdravý a chorobe). Stravovacie zvyklosti a ich vplyv na zdravie a choroby. Patogenéza porúch výživy. • Biologická a nutričná hodnota požívatin. Základné živiny a ich obsah v potrave. Dietetológia v prevencii a terapii. Biochemické vyšetrovacie metódy pri poruchách výživy • Mikronutrienty a ich význam v zdraví a chorobe. Molekulové mechanizmy ich účinku v metabolizme. Esenciálne živiny (aminokyseliny, polynenasýtené masné kyseliny). Vitamíny, stopové prvky a doplnky výživy. • Nutričné zmeny v starobe (výživa v starobe), výživa v detskom veku a v gravidite, pri extrémnych záťažových situáciách. Dietetické odporúčania pri prevencii kardiovaskulárnych ochorení, diabetes mellitus a nádorových ochorení 		
Literatúra: Učebné podklady z vlastnej dielne, učebnice a monografie domáce aj zahraničné		
Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský		Dátum poslednej úpravy listu: 23.6.2004